

Vergezicht

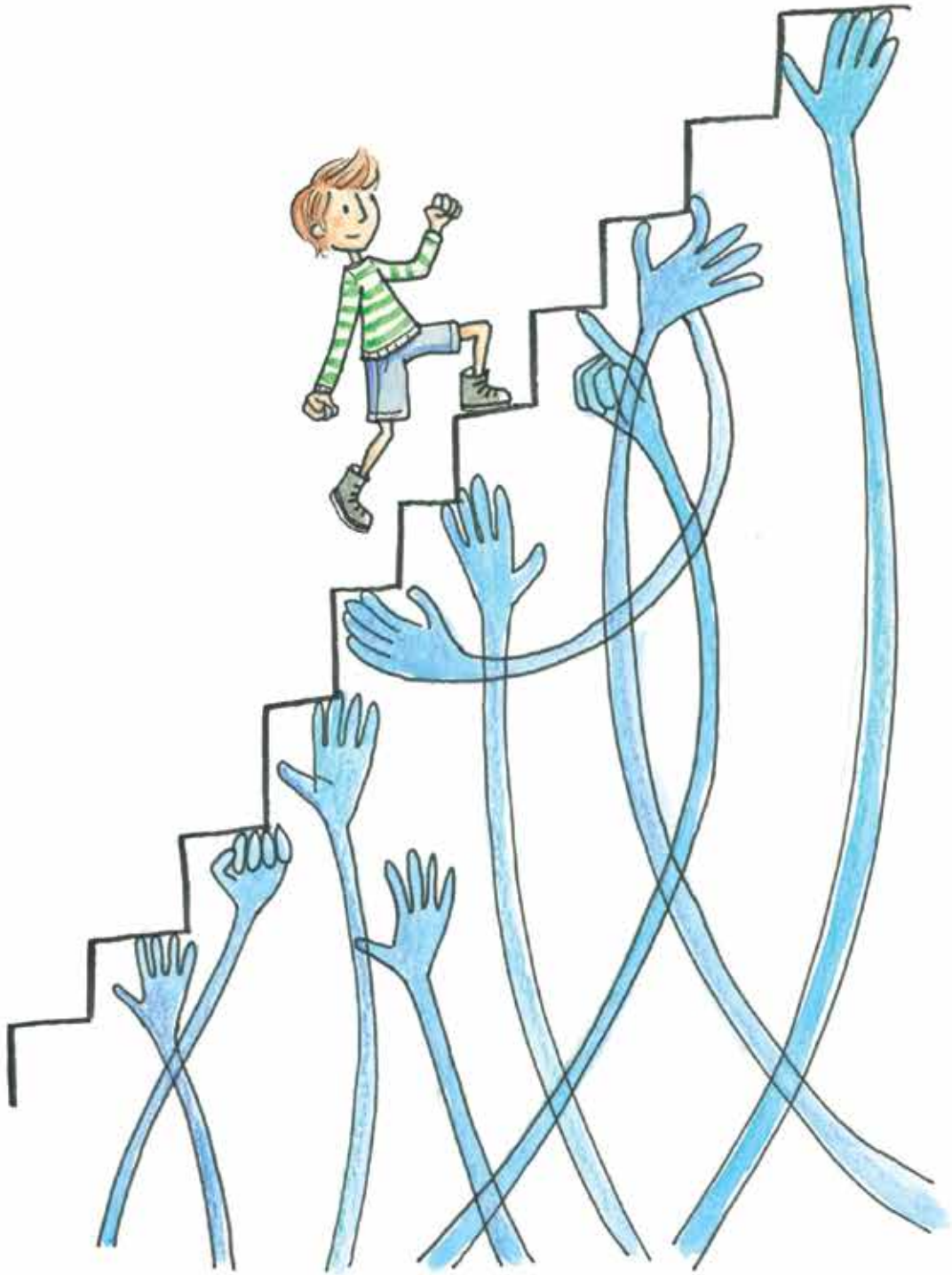
VSO usp Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding
2020-2023

Vergezicht

VSO usp Arbeid / Arbeidsmatige dagbesteding

2020-2023

Wat is het VSO-plein usp Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding?	3
Wat doen we op het VSO-plein usp Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding?	4
Hoe gedragen wij ons op het VSO-plein Arbeid/ Arbeidsmatige dagbesteding?	8
Ons vergezicht voor de komende vier jaar	11

Wat is het VSO-plein usp Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding?

Uitstroomprofiel Arbeid en Arbeidsmatige dagbesteding heeft ruim 200 leerlingen, bestaande uit de netwerken VSO Onderbouw, VSO Midden/Bovenbouw, VSO Praktijkdocenten, VSO A&AD5, Trajectbureau en 65 collega's.

Binnen ons uitstroomprofiel werken we samen aan het vinden van antwoorden op de volgende vragen: Wie zijn wij? Wat vinden we belangrijk? Waar staan we voor? En waar willen we naar toe? Hoe bieden we maatwerk, werken we aan eigenaarschap en onderhouden we relaties?

We willen een omgeving bieden waarin onze leerlingen leren en vanuit verwondering de wereld om hen heen begrijpen, grip krijgen op hun eigen leven en de wereld om hen heen. Leren vanuit zingeving.

Juist voor onze leerlingen, waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat ze zich staande kunnen houden in de wereld om zich heen, en die er zelf voor moeten zorgen dat ze werken aan hun eigen geluk. Leerlingen gaan op zoek naar hun eigen passie, naar autonomie en authenticiteit. Binnen ons uitstroomprofiel dragen we bij aan dat vormingsproces.

We hebben respect voor de eigenwaarde van leerlingen en stellen ze volop in de gelegenheid om te ontdekken wie ze werkelijk zijn. Dat doen we door meer geïntegreerd les te geven vanuit de pijlers SEO, ICT, filosofie, cultuur, beweging en ecologie, vanuit didactiek naar pedagogiek.

We zoeken daarbij naar meer balans tussen deugdelijkheidseisen en wat wij zelf beschouwen als kwaliteit. Van controle, borgen en verantwoorden naar ontwikkelen, leren en innoveren.

Wat doen we op het VSO-plein usp Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding?

Specialistische leerlijnen, didactiek, pijlers

De afgelopen periode is er aandacht geweest voor het uitrollen van de pijlers binnen ons onderwijs: kunst/cultuur, specialistische leerlijnen, SEO, filosofie en ICT (FAB-klas) De komende jaren gaan we de pijlers verder ontwikkelen en nog meer integreren in ons onderwijs.

Pijler filosofie

Twee collega's hebben zitting in de Twijnbrede werkgroep filosofie. Samen met hen gaan we deze pijler verder uitbouwen en leerlingen leren kritische vragen te stellen. We leren leerlingen op een filosofische manier het beste uit zichzelf te halen. Tijdens een studiedag krijgen collega's handreikingen voor een filosofisch gesprek.

Pijler ICT

De noodzaak van informatievaardigheden neemt toe in de wereld en dus ook het trainen daarvan binnen ons onderwijs. Het ICT-kernteam geeft verdere invulling aan de ontwikkeling van de FAB-

klas en het implementeren van mediawijsheid. In de afgelopen jaren hebben we hierin ook samengewerkt met We Love Society.

Pijler SEO

We merken dat onze doelgroep kwetsbaar is in hun sociale omgang en hun emotioneel welbevinden op school en in de dagelijkse leefomgeving, thuis en op de werkplek. In ons onderwijs is het stimuleren van de sociale ontwikkeling en de sociale veiligheid belangrijk. Leerlingen moeten om kunnen gaan met weerstand.

Belangrijk is dat betrokkenheid en welbevinden zichtbaar worden bij leerlingen. We beschouwen deze twee aspecten als de belangrijkste criteria voor de kwaliteit van het leren.

We maken een kanteling naar subjectieverend onderwijs, waarbij persoonsontwikkeling, zelf-waarde en het geluk van kinderen centraal staan. Sfeer en relatie, filosofie en gesprek, samenwerken en respect, dragen bij aan de vorming van onze leerlingen tot een eigenwaardig en stabiel persoon.

Om de ontwikkelingen goed te kunnen volgen, observeren we onze leerlingen en nemen we sociale veiligheidslijsten af. Daarnaast gaan we de komende vier jaar werken en evalueren met ZIEN verder implementeren. Talentfluisteraar zal worden ingezet als methodiek om leerlingen vanuit hun eigen talent te laten groeien en zichzelf te laten ontdekken. Ook de weerbaarheidstraining Rots en Water en de weerbaarheidstraining vanuit de vakgroep bewegingsonderwijs worden ingezet om leerlingen vanuit vertrouwen naar zichzelf te laten kijken.

Pijler Kunst en Cultuur

In onze school besteden wij aandacht aan muziek, drama en beeldend vormen (tekenen, handvaardigheid) onder het motto 'Iedere leerling zijn eigen creatieve taal'. Bij deze vakken laten wij de leerlingen hun eigen creatieve mogelijkheden op het gebied van kunstzinnige vorming ontdekken, beleven, ervaren, ontwikkelen en presenteren, om zo te komen tot een eigen creatieve taal. Daarnaast is er aandacht voor het beschouwen, genieten, bespreken, vergelijken en reflecteren op eigen, andermans of gezamenlijk gemaakt kunstzinnig werk, vanuit de opvatting dat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van de eigen voorkeur.

De school is een onderwijsplaats en oefenplaats waarin de leerlingen zich vormen op hun eigen niveau en op hun eigen wijze op het gebied van kunst- en cultuur. Daarom is het van belang dat de cultuurdocent in de lessen de opdrachten kan differentiëren zodat ieder kind zich op zijn eigen niveau kan ontwikkelen. De docent is een verhalenverteller en informatiebron, geen allesweter. Hij/zij staat open voor suggesties en verhalen van leerlingen.

Naast de lessen voor het van beeldende vorming zijn er jaarlijks terugkerende evenementen die een link hebben met kunst en cultuur zoals schoolfeesten, projectweken 'wonen, werken, vrije tijd'. De jaarlijks terugkerende Special Heroes Art Experiences. Een cultureel Festival.

Pijler bewegend leren

In 2023 willen we dat de pijler beweging een plek heeft binnen ons onderwijs en in de klas. In ons aanbod tijdens en naast de lessen neemt bewegen dan een belangrijke rol in en zorgt voor evenwicht tussen leren met je hoofd en leren via beweging.

Pijler ecologie

Ecologie en de zorgen over het omgaan met de aarde zijn onderwerpen die veel in het nieuws zijn. We besteden hier vooral bij de praktijkvakken groen, facilitair leerbedrijf (werken met milieustraat) en horeca aandacht aan.

Pijler Specialistische Leerlijnen (kwalificatie).

Samen bouwen we aan een leerplein. We gaan daarbij uit van kansen, zijn authentiek, hebben durf en lef om hier op onze eigen manier vorm aan te geven. Een juiste afstemming tussen vraag en aanbod. Een omgeving waarin leerlingen zich vrij voelen om zich te kunnen ontwikkelen.

De leerlingen krijgen de mogelijkheid om op onze pleinen te oefenen en zich samen met andere leerlingen voor te bereiden op hun plek in de samenleving. Ze oefenen hoe het is om in een gemeenschap te leven, om vrijheid en verantwoordelijkheid te nemen. We laten ze kennismaken met weerstand in situaties die hen nog veel moeite kosten en die hen uitdagen om als individu, samen met en naast anderen, te functioneren

De Taal en Rekengroep onderzoekt, introduceert en bewaakt nieuwe methodieken. Het onderwijs in dit uitstroomprofiel is aanschouwelijk, ervarings- en praktijkgericht. Naast voortzetten, verbreden en onderhouden van kennis en vaardigheden ligt het accent op het toepassen daarvan in je dagelijkse omgeving en de wereld om je heen. Daarvoor willen we de leerlingen zoveel mogelijk bagage meegeven, toegespitst op ieders persoonlijk perspectief. Leren door te doen. Rekenen en taal verbinden aan praktische vaardigheden.

We leren leerlingen zo zelfstandig mogelijk te functioneren als het gaat om wonen, werken en vrije tijd. Voor leerlingen zijn de doelen echter streefdoelen. De (kern)doelen doen geen uitspraak over de haalbaarheid van een bepaald niveau en ze gelden dus niet als eindtermen waaraan een leerling moet voldoen.

IVIO onderwijs

Leerlingen hebben de mogelijkheid om binnen de route Arbeid IVIO onderwijs te volgen. Zij hebben de mogelijkheid om een sleutel diploma te behalen of deelcertificaten daarvan.

Praktijkaanbod

In de komende jaren neemt de ontwikkeling van de praktijkgerichte vakken een grote plaats in binnen ons onderwijs. Steeds meer leerlingen zijn gebaat bij een praktisch gericht aanbod. Zij kunnen dan vanuit hun talent ontdekken wat passend is voor ze. Ook werken we aan werknemersvaardigheden om leerlingen zo goed voor te bereiden op de wereld na school. Hierbij zijn niet alleen de vaardigheden van belang, maar ook wie je bent en wat je meeneemt als persoon.

[afbeelding 9 groot – meisje in de wolken]

De praktijkgerichte vakken worden op verschillende niveaus aangeboden: van eigen schoolcertificaat tot aan branchegericht opleidingen.

Verbindend Gezag®

We zijn gestart met Verbindend Gezag, een methodiek voor het onderwijs om de verbinding tussen ouders, school en leerling op een systematische manier krachtig vorm te geven. Er zijn teamsessies gepland en er is een supportgroep gevormd. Leidend bij dit gedachtegoed is het besef dat we geen directe controle hebben op het gedrag van de ander. We hebben enkel controle op ons eigen gedrag en de interventies die we kunnen inzetten. Het is aan de ander om daar ook daadwerkelijk iets mee te doen. Dit betekent dat er binnen Verbindend Gezag vooral aandacht is voor de houding van de leerkracht. Het is een indirecte manier om gedragsverandering bij de leerlingen te bewerkstelligen. Bij de traditionele autoriteit was directe gehoorzaamheid van de leerling een bewijs voor het hebben van gezag. Bij Verbindend Gezag wordt geen onmiddellijke gedragsverandering verwacht, maar juist een geleidelijke. De leerkracht ontleent zijn/haar gevoel van eigenwaarde en het ervaren van gezag niet langer op basis van gehoorzaamheid van de leerling, maar op basis van diens houding en gedrag. De leerkracht voelt zich gesteund door een team, beschikt over zelfcontrole, blijft volhouden en weet dat hij later op een geschikt moment zal terugkomen op het ongewenste gedrag van een

leerling, gebruik makend van verschillende interventievormen ('het ijzer smeden als het koud is').

Arbeidstoeleiding

De rol van het trajectbureau is breed. Het is niet alleen het begeleiden van onze leerlingen naar die ene werkplek of vorm van dagbesteding. De vraag is veel meer wat zij nodig hebben om daar te komen. Wie ben je als persoon, welke bagage heb je bij je? Werken aan levens- en werkvaardigheden staat hierbij centraal. Vraag en aanbod moeten op elkaar aansluiten. Daarnaast is veel inzet nodig om te investeren in de relatie met werkgevers, bedrijven, dagbestedingen. Ook de relatie met instanties, gemeentes enz. is van belang voor de toekomst van onze leerlingen. Daarnaast krijgt de samenwerking met De Ambelt meer vorm, waardoor we onze ervaringen, databank en expertise kunnen delen en vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid kunnen inzetten.

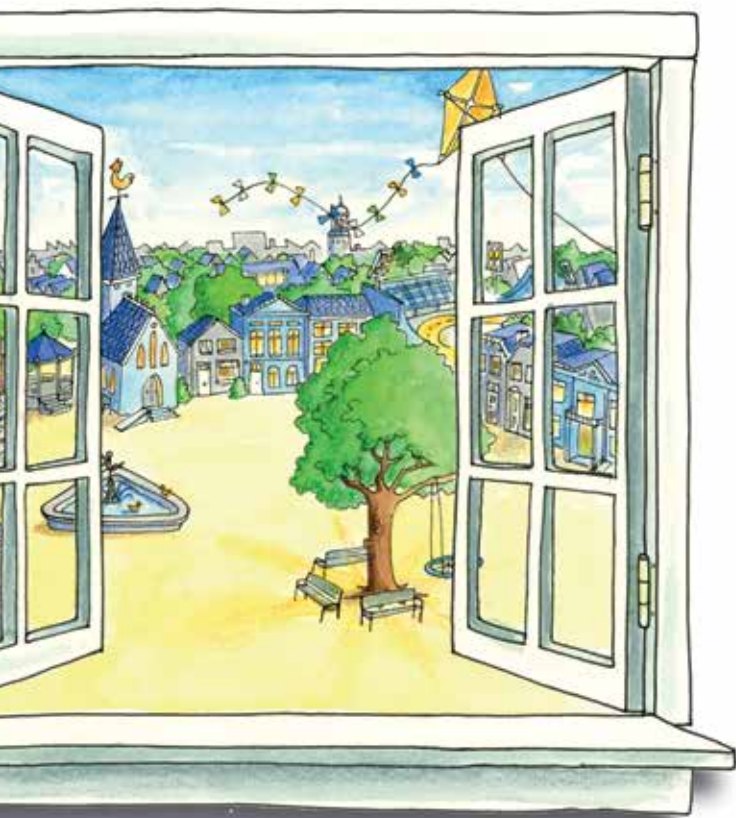
Ons leerlingvolgsysteem ParnasSys helpt ons te kijken naar de gehele ontwikkeling van leerlingen, naar toetsen en opbrengsten, naar specialistische leerlijnen, maar met name naar welbevinden en betrokkenheid. Het gaat ons vooral om de ontwikkeling van de leerling in zijn totaliteit, niet om de output of de opbrengsten. We laten leerlingen kennismaken met de complexe wereld waarin ze straks terecht gaan komen. We stellen hen en onszelf daarbij de vraag: Welke arbeid en levensvaardigheden heb je nodig om je staande te kunnen houden?

Hoe gedragen wij ons op het VSO-plein Arbeid/Arbeidsmatige dagbesteding?

Socialisatie

Binnen onze leerroute maken de collega's elke dag het verschil, omdat ze werken vanuit de ontwikkelingsbehoefte van de leerling.

Bij die ontwikkeling hoort niet alleen een didactisch-pedagogische aanpak, maar ook het zorgaanbod dat een groot aantal van onze leerlingen elke dag nodig heeft. De collega's van het team maken dit mogelijk en tonen zich verbonden met de leerling. Zij zorgen voor vertrouwen en nabijheid zonder daar iets voor terug te verwachten.

In het werk van de filosoof Peter Bieri wordt deze bijzondere kwaliteit benoemd als *'in tegenwoordigheid leven'*. Daarmee wordt bedoeld: *datgene doen, voelen en zeggen, wat met je eigen emotionaliteit te maken heeft'. Het is authentiek leven, dicht bij jezelf blijven. Hoe groter de innerlijke vrijheid, hoe groter de tegenwoordigheid, hoe groter het zelf-verstaan, hoe groter het gevoel van autonomie.*

Waarom is dit zo belangrijk? Waarom hechten we op De Twijn zo aan deze kwaliteit van onze collega's? Authenticiteit is in het onderwijs en het ontwikkelen van kinderen de belangrijkste pedagogische voorwaarde die het mogelijk maakt dat je werkelijk open staat voor de leerling. Je speelt geen rol, maar laat jezelf zien, zodat de leerling hetzelfde doet naar de leraar toe.

De school is verantwoordelijk voor het functioneren van kinderen op school, ouders zijn thuis verantwoordelijk voor hun kinderen. Het is belangrijk dat ouders betrokken worden bij onze school. De boodschap naar het kind luidt: "Het is onze plicht als leerkracht om te zorgen dat het goed met je gaat. We zullen dan ook alles doen wat binnen ons vermogen ligt om ons te verzetten tegen problematisch gedrag/of andere onderwijsbehoefte dat jouw ontwikkeling schaadt. Het meervoud van 'samen' is 'toekomst'. Alles hangt met alles samen en is onderling verbonden: Alles wat je als individu doet, heeft invloed op het geheel. En Anderson: 'It takes a whole village to raise a child'. Het gevoel van verbondenheid creëert verantwoordelijkheid.

Onze school ziet ouders als de derde hoek in de driehoek waarbinnen het kind zich optimaal kan ontwikkelen: Leerling, leerkracht en ouders. Als één van deze drie niet goed functioneert valt de kracht uit de driehoek en wordt de ontwikkeling van het kind bedreigd. Voor ons allen een grote uitdaging en verantwoordelijkheid

Verbinden begint met ontmoeten en in gesprek te gaan over overeenkomsten. Het gaat om elkaar bevragen: Het begint met nieuwsgierigheid, vanuit de positieve grondhouding. Met het verkleinen van de afstand elkaar bevragen en begrijpen.

Kwaliteitszorg en onderwijskundig beleid

We zijn een lerend team. Dat betekent dat de (zorg voor) kwaliteit onderdeel is van teamontwikkeling. De mogelijkheden om te werken aan schoolontwikkeling en van elkaar te leren beschouwen we als een gedeelde verantwoordelijkheid. Het gaat om wat mensen doen in de praktijk van alledag.

Kwaliteitszorg betekent dan: Het draait om de mensen. Het is een gezamenlijk proces. Een manier om uit bestaande routines te stappen, te discussiëren en zo nodig bij te stellen. We stellen daarbij de volgende kwaliteitsvragen: Doen we de goede dingen? Doen we de goede dingen goed? Hoe weten we dat?

Iedereen moet zich betrokken kunnen voelen en inzicht hebben in de stand van zaken. Er moeten ruimschoots mogelijkheden zijn voor dialoog. Feedback en evaluatie (van het proces) is een must. Iedereen moet aangesproken kunnen worden op de eigen verantwoordelijkheid en kunnen en willen leren van fouten. Problemen zijn uitdagingen en er moet ruimte zijn voor creativiteit.

Ons vergezicht voor de komende vier jaar

Vanuit vertrouwen en ontspanning geven wij kinderen de gelegenheid zich te ontwikkelen als mens en als wereldburger. We geven hen passende en toekomstgerichte vaardigheden mee.

We willen een lesrooster invoeren zodat meer vloeiende en doorgaande leerlijnen ontstaan. We zoeken naar een betere balans tussen de ochtend, waarin de basisvaardigheden taal en rekenen centraal staan, en het aanbod van de middag, waarin alle vakgebieden centraal staan (integreren van de pijlers in onderwijsaanbod.) We stimuleren de ontwikkeling van de eigen leervragen van kinderen en verdiepen het pedagogisch-didactisch klimaat.

Wij stellen ons voortdurend de vraag hoe het onderwijs door kinderen ervaren wordt: sluit het ook werkelijk aan en zien we betrokkenheid en welbevinden bij alle kinderen? Heerst er een sfeer van vertrouwen, onderling, maar ook bij leerlingen en collega's zelf? Is er vertrouwen in de toekomst als het gaat om het bieden van uitzicht en staat de leerling open in de pedagogische relatie. Het gaat ook om vertrouwen in de school, in de leerkrachten, de directie en de ouders.

Dit vergezicht biedt de basis voor vertrouwen in elkaar, in de school en in de toerusting en persoonsvorming van onze leerlingen, gericht op de toekomst.

COLOFON

'De Grondtoon' is een uitgave van
Onderwijscentrum de Twijn
2020

de Twijn

team VSO usp Arbeid/
Arbeidsmarktgerichte Dagbesteding,
Marijke van Dijk

Taalulien

Joke Zwaal / PassworD, Heino

Illustraties

Saskia Pekelharing, Heino

Vormgeving

Luna 3, Utrecht

Druk

Sonodruk, Heino

DE TWIJN BOTERDIEP
Boterdiep 5
8032 XW Zwolle
T 038 453 55 06

DE TWIJN HENGEVELD COLLEGE
Dr. Hengeveldweg 2
8025 AK Zwolle
T 038 453 55 06

